

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 128
din 20.03.2013

Dosar nr: 400/2012

Petiția nr: 3845/13.08.2012

Petentă: S.L.

Reclamați: Inspectoratul Școlar al municipiului București, Primarul sectorului 5 București, Consiliul local al sectorului 5, Școala Generală nr. 131 din București, Z.P., T.G.

Obiect: discriminarea copilului cu dizabilități locomotorii care atinge dreptul la educație.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

I.1.1. S.L., str. Jibou nr. 5B, sector 5, București;

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Inspectoratul Școlar al municipiului București

1.2.2. Primarul sectorului 5 București

1.2.3. Consiliul local al sectorului 5 București

1.2.4. Școala Generală nr. 131 din București

1.2.5. Z.P., Școala Generală nr. 131 din București

1.2.6. T.G., Școala Generală nr. 131 din București

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta consideră discriminatorie atitudinea reclamanților (neadaptarea toaletei, nerealizarea rampelor de acces, nedotarea sălii de sport, neasfaltarea curții școlii, neadaptarea ușilor, nerealizarea un pupitru adecvat, neacordarea unui calculator și a softurilor adecvate, nerealizarea lifturilor, neadoptarea unor măsuri de evacuare în situații de urgență, nerealizarea unor exerciții de evacuare și planurilor de evacuare, neasigurarea kinetoterapiei și infirmierei, neasigurarea

unui profesor de sprijin normat, neplata celor necesare pentru adaptare rezonabilă, neexecutarea certificatului de orientare școlar-profesională, nerespectarea condițiilor de acces, neasigurarea normării, repartizării, detașării sau delegării cadrelor nedidactice auxiliare, nerealizarea evacuării) care atinge dreptul la educație al copilului ei, fiind cu dizabilitate locomotorie.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile (petenta și primul reclamat, singurul menționat în petiție) au fost citate pentru data de 16.10.2012 (filele 3-4 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.3. CNCD a solicitat puncte de vedere din partea Direcției de Protecție a Copilului – Sector 5, Direcției de Sănătate Publică a Municipiului București, Consiliului local al Sectorului 5 București (filele 5-7 din dosar).

3.4. La audierile din data de 16.10.2012 s-a prezentat petenta.

3.5. Prin **Adresa nr. 5439/07.11.2012** s-a comunicat către prima reclamată nota depusă la prima audiere de către petentă și s-a solicitat punct de vedere (fila 9 din dosar).

3.6. Punctul de vedere al primului reclamat s-a comunicat către petentă prin **Adresa nr. 5839/27.11.2012** (fila 156 din dosar).

3.7. Părțile au fost citate pentru data de 15.01.2013 la sediul CNCD (filele 157-163).

3.8. La audierea din 15.01.2013 s-a prezentat petenta și reclamații 3-6.

3.9. Cu ocazia audierii au fost solicitate concluzii scrise din partea părților prezente.

3.10. Au fost solicitate concluzii scrise (filele 1018-1020).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta, prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 3845/13.08.2012** (fila 1 din dosar), arată că primul reclamat a discriminat copilul ei, cu cerințe educaționale speciale, întrucât Ministerul Educației a recomandat angajarea unui infirmier și DGASPC sector 5, Comisia de Protecție a Copilului a emis certificatul de orientare școlar-profesională cu recomandarea de „*Kinetoterapie în Școala nr. 131*”. Consideră că copilul nu beneficiază de educație în condiții de egalitate cu ceilalți elevi fără dizabilitate. Arată totodată că evacuarea în situații de urgență este imposibilă, copilul a fost lăsat singur în clasă. Depune înscrisuri (fila 2 din dosar).

4.1.2. Petenta, prin adresa depusă la data audierii (fila 8 din dosar) arată că extinde obiectul petiției conform acțiunilor care se află în fața instanțelor de judecată.

4.1.3. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5054/18.10.2012** (filele 10-18 din dosar) petenta solicită:

- obligarea celui de-al doilea reclamat și celui de-al treilea reclamat
 - să adapteze toaleta pentru dizabilitate;
 - să realizeze rampe de acces;
 - să doteze sala de sport;
 - să asfalteze curtea școlii;
 - să adapteze ușile;
 - să realizeze un pupitru adecvat;
 - să acorde calculator și soft adecvat;
 - să realizeze lifturi;
 - să adopte măsuri de evacuare în situații de urgență;
 - să realizeze exerciții de evacuare și plan de evacuare;
 - să asigure kinetoterapie și infirmieră;
 - să asigure profesor de sprijin normat;
- obligarea celui de-al treilea reclamat la plata celor necesare celor prezentate anterior;
- obligarea celui de-al patrulea reclamat la executarea certificatului de orientare școlar-profesională și la respectarea condițiilor de acces;
- obligarea primului reclamat la normarea/repartizarea/detașarea/delegarea cadrelor nedidactice auxiliare (kinetoterapeut, infirmieră, asistent social, psiholog) la cel de-al patrulea reclamat;
- constatarea săvârșirii unei fapte de discriminare din partea celui de-al cincelea și șaselea reclamat.

Arată și următoarele: copilul nu primește sprijin, nu primește note la teme, nu este supravegheat permanent, este lovit, amenințat.

4.1.4. Cu ocazia audierii petenta a precizat următoarele:

- nu impută nimic celui de-al doilea reclamat;
- al treilea reclamat, prin Direcția de învățământ, trebuia să realizeze adaptarea școlii și să asigure transportul public;
- al patrulea reclamat a solicitat prea târziu adaptarea;
- al cincelea reclamat nu a făcut tot posibilul pentru integrarea copilului în unitatea școlară, a mobilizat părinții împotriva copilului, nu a realizat adaptarea rezonabilă, nu a nominalizat persoanele responsabile pentru supravegherea copilului;
- al șaselea reclamat a marginalizat copilul, a instigat ceilalți copii, nu a realizat adaptarea rezonabilă, nu a nominalizat persoanele responsabile pentru supravegherea copilului;
- primul reclamat este reclamatul principal, care nu a luat măsuri pentru adaptare, nu a asigurat prezența unui pedagog care să supravegheze copilul.

4.1.5. Petenta a depus la dosar înscrisuri prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 185/15.01.2013** (filele 693-728).

4.1.5. Petenta a depus la dosar înscrieri prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 315/21.01.2013** (filele 729-1017).

4.1.6. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 729/06.02.2013** (filele 1024-petenta pe de o parte completează petiția cu noi capete de cerere, pe de altă parte susține cele arătate anterior). Depune înscrieri (filele 1053-1065).

4.2. Susținerile reclamațiilor

4.2.1. Al treilea reclamat, prin **Adresa nr. 13379/17.10.2012**, înregistrată la CNCD cu **nr. 5129/19.10.2012** (fila 19 din dosar) arată că solicitările petentei nu intră în sfera de activitate a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului.

4.2.2. Primul reclamat, prin **Adresa nr. 2185/10.10.2012**, înregistrată la CNCD cu **nr. 4975/12.10.2012** (filele 20-26 din dosar) arată următoarele aspecte relevante:

- din anul școlar 2006-2007, de când copilul petentei învață la școală, au fost realizate o serie de lucrări pentru adaptare rezonabilă;
- cu deteriorarea situației a devenit din ce în ce mai greu adaptarea, dar totuși se fac eforturi educaționale, materiale, financiare pentru asigurarea condițiilor necesare desfășurării procesului educațional.

Depune la dosar înscrieri (filele 27-136 din dosar).

4.2.3. Primul reclamat, prin **Adresa nr. 27224/15.11.2012**, înregistrată la CNCD cu **nr. 5643/15.11.2012** (fila 138 din dosar) arată că a trimis punct de vedere la dosar. Depune la dosar înscrieri (filele 139-147 din dosar). Adresa a fost înregistrată cu anexe și a doua oară (filele 148-155 din dosar).

4.2.4. Cu ocazia audierii reclamației au depus înscrieri la dosar (filele 166-470).

4.2.5. Al patrulea reclamat, prin **Adresa nr. 5/08.01.2013**, înregistrată la CNCD cu **nr. 58/08.01.2013** (filele 471-481 din dosar) arată următoarele aspecte relevante:

- angajații școlii nu sunt specializate să îndeplinească rolul asistentului personal sau infirmierului personal, are ar trebui să asiste elevul conform legii;
- conform recomandărilor medicale elevul ar trebui ortezat, ori copilul este dus neortezat la școală de petentă;
- sprijinul ocazional este acordat ori de câte ori este nevoie;
- serviciile de kinetoterapie sunt oferite de Școala Specială nr. 9, aici există și comisie de evaluare internă (care a elaborat un plan de servicii individualizat și un plan de intervenție), în condițiile legii, totodată reclamatul face demersuri ca aceste servicii să fie oferite în cadrul școlii unde este înscris elevul;
- ora de educație fizică a fost adaptată în limitele programului școlii;
- școala a făcut demersuri pentru rampe mobile sau lift exterior;
- asistenta medicală asigură vizite periodice și la solicitare;
- singurul laborator funcțional este cel de informatică, situat la parter, unde elevul are acces;

- cadrele didactice supraveghează elevul în timpul orelor, doi profesori de serviciu supraveghează în pauze, încearcă să determine elevul să-și noteze temele, îl implică în activități extrașcolare;

- elevul nu a fost marginalizat, lovit, amenințat;

- s-a realizat un grup sanitar specializat, folosit doar de copilul petentei, însă starea lui de sănătate s-a deteriorat;

- reclamatul nu are competența de a asigura accesul pe drumurile publice, iar în școală s-a făcut o intrare specială mai apropiată pentru elev, cheia intrării fiind la petentă;

- s-a întâmplat o singură dată ca elevul să nu se ceară la toaletă, ceea ce a dus la un incident, dar s-a intervenit imediat, elevul fiind spălat de asistența medicală;

- din cauza unui scurt-circuit echipajele ISU au propus ca elevii să meargă acasă, petenta a fost sunată la telefon, dar nu a răspuns, prin urmare a fost dus la secretariat și supravegheat, nu a fost lăsat singur;

- petenta a agresat verbal colegii de clasă al copilului, ceea ce a creat nemulțumiri inclusiv în rândul părinților.

4.2.6. Un puncte de vedere cu conținut identic s-a depus de al cincelea reclamat (filele 482-493). Reclamații au depus înscrisuri (filele 494-643).

4.2.7. Al doilea reclamat, prin prin **Adresa nr. 766/01.11.2013**, înregistrată la CNCD cu **nr. 134/14.01.2013** (filele 644-646 din dosar) arată următoarele:

- petenta a renunțat la acțiunea în fața instanței de judecată;

- cu acordul petentei au fost realizate lucrările necesare la școală;

- urmează a se realiza rampe mobile, au fost demarate lucrările, dar fiind vorba de investiții serioase, ce depășesc suma de 20.000 euro, acestea durează.

Depune la dosar înscrisuri (filele 647-648 din dosar).

4.2.8. Punctele de vedere au fost depuse la dosar în mai multe exemplare (filele 653-685).

4.2.9. Primul reclamat, prin **Adresa nr. 29015/07.01.2013**, înregistrată la CNCD cu **nr. 57/08.01.2013** (filele 686-692 din dosar) arată că cele susținute de petentă nu sunt conforme adevărului. Au fost făcute eforturi pentru accesibilizarea școlii, se respectă prevederile legislației în domeniu.

4.2.10. Prin concluziile scise depuse la dosar de ce de-al cincelea și de-al șaselea reclamat (filele 1066-1070) se mențin cele arătate anterior.

4.3. Punctul de vedere al Direcției de Sănătate Publică a municipiului București

4.3.1. Prin **Adresa nr. 1181-145544/02.10.2012**, înregistrată la CNCD cu **nr. 5205/24.10.2012** (fila 137 din dosar) arată că cele prezentate în petiție nu fac obiectul activității instituției.

4.4. Punctul de vedere al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

4.4.1. Prin **Adresa nr. 13065/11.10.2012**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6008/05.12.2012** (filele 164-165 din dosar) arată că cele prezentate în petiție nu fac obiectul activității instituției.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că petenta invocă o serie de fapte ce sunt considerate ca fiind discriminatorii, atingând dreptul la educație al copilului cu dizabilități locomotorii.

5.2. Colegiul director constată totodată că petenta a depus ca și completare la petiție acțiunea de cerere de chemare în judecată (cum se poate observa clar pe fila 10 din dosar). În această situație Colegiul director va analiza această completare în conformitate cu petiția inițială, care arată că la CNCD se reclamă discriminarea copilului petentei pe criteriul dizabilității care atinge dreptul la educație, înțelegând că prin completare se arată alte fapte de discriminare și petiția este extinsă și împotriva altor reclamații.

5.3. Colegiul director arată că CNCD poate analiza o petiție în conformitate cu prevederile **Ordonanței de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), nu are competențe atribuite pe baza **Legii nr. 448/2008**.

5.4. Colegiul director mai arată că analizează petiția conform celor arătate până la prima zi de citare, conform **Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor**, art. 11 alin. 2, care stabilește: „*Petiția poate fi completată cu noi capete de cerere până la primul termen de audiere, sub sancțiunea decăderii*”. Astfel nu poate analiza capetele de cerere formulate prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 729/06.02.2013**.

5.5. Art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** prevede următoarele: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

5.6. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.7. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații*

analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă". CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.8. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoge, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”*.

5.9. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.10. Colegiul director constată că copilul petentei, fiind cu dizabilități, trebuie să beneficieze de un tratament diferit față de alți copii, necesitând o serie de măsuri de accesibilizare, de supraveghere și de adaptare.

5.11. Reclamații nu neagă importanța acestor măsuri și arată că în măsura rezonabilității au creat toate condițiile prevăzute de legislație pentru asigurarea dreptului la educație, urmând a se conforma modificărilor survenite în starea de sănătate a elevului, dar care necesită un anume timp.

5.12. Înscrisurile depuse la dosar probează afirmațiile reclamaților.

5.13. Astfel cele prezentate în petiție nu reprezintă fapte de discriminare.

5.14. Privind relele tratamente aplicate minorului (agresiuni verbale și fizice, lipsa supravegherii etc.), care ar afecta dreptul la educație, Colegiul director constată că aceste fapte nu au fost probate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate în petiție nu reprezintă discriminare conform art. 2 al **Ordonanței de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;

2. Clasarea dosarului;

3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților, Direcției de Sănătate Publică a municipiului București și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI TEODORA – Membru

CAZACU IOANA LIANA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE VASILE-ALEXANDRU – Membru

Data redactării: 26.03.2013

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: H.I.